

ÕPETAJA TÖÖKAVA

Õpetaja:	
Õppeaine:	Inimeseõpetus
Klass:	7. klass
Tundide arv:	1 nädalatundi, kokku 35 õppetundi õppeaastas
Kasutatav õpkeirjandus:	K.Kullasepp, M.Kagadze (2012). Muutuste maailm. 7. klassi inimeseõpetuse õpik. Koolibri. K.Kullasepp, M. Kagadze (2012). Muutuste maailm. 7. klassi inimeseõpetuse töövihik. Koolibri.
Lisamaterjal:	J.Allik, A.Aavik, T.Aavik, K.Konstabel, H.Raudla (2012). Inimene ja Ühiskond. Õpik 7.klassile. Avita. T.Laan, M.-L. Auler (2012). Inimene ja Ühiskond. Töövihik 7.klassile. Avita.

Õpitulemused:

Põhikooli lõpetaja:

- 1) teab ja oskab kasutada põhilisi enesekasvatuse viise ning analüüsib ennast, seostades seda oma valikutega elus ja väärtustades ennast;
- 2) teab ja oskab igapäevaelus planeerida tervislikke valikuid seoses oma füüsilise, vaimse, emotsionaalse ja sotsiaalse tervisega ning analüüsib valikuid mõjutavaid tegureid ja oma vastutuse osa selles;
- 3) teab tervisliku toitumise ja kehalise aktiivsuse põhimõtteid ning mõistab nende rakendamise olulisust igapäevaelus;
- 4) teab, millised arengumuutused toimuvad murdeea, ja mõistab murdeea eripära teiste eluperioodide seas;
- 5) mõistab seksuaalsuse olemust ja seksuaalse arengu individuaalsust ning teab turvalise seksuaalkäitumise põhimõtteid ja oma vastutust selles ning väärtustab seksuaalõigusi;
- 6) analüüsib riskikäitumist mõjutavaid tegureid ja mõju inimese tervisele ning demonstreerib õpituatsioonis, kuidas kasutada tõhusaid enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi riskikäitumisega seotud olukordades;
- 7) teab ja oskab otsida olulisi infoallikaid tervise teabe ja -abi saamiseks, analüüsides nende kasutusvõimalusi, ning demonstreerib õpituatsioonis esmaabi põhilisi võtteid ja kirjeldab tõhusat käitumist ohuolukordades;
- 8) kirjeldab stressi ja kriisi olemust inimsuhetes ning teab, kuidas luua ja säilitada toetavaid ning lähedasi suhteid; väärtustab sõprust ja armastust vastastikuse toetuse allikana;
- 9) kirjeldab rühma mõju inimese käitumisele ja demonstreerib õpituatsioonis oskust keelduda tegevusest, mis kahjustab teda ennast ja teisi;
- 10) teab kooselu reegleid ja norme toetavates inimsuhetes, mõistab nende vajalikkust rühmas ning väärtustab hoolivust, ausust, õiglust ja vastutustunnet.

Teemad:

- I. Inimese elukaar ja murdeea koht selles (5 tundi)
- II. Inimese mina (6 tundi)
- III. Inimene ja rühm (7 tundi)
- IV. Turvalisus ja riskikäitumine (7 tundi)
- V. Inimese mina ja murdeea muutused (8 tundi)
- VI. Õnn (2 tundi)

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
I. Inimese elukaar ja murdeea koht selles (5 tundi)						
1.-3.	Sissejuhatus Areng ja kasvamine. Arengut ja kasvamist mõjutavad tegurid. Inimese elukaar. Murde- ja noorukiea koht elukaares	1. Iseloomustab murde- ja noorukiea arenguülesandeid üleminekul lapseest täiskasvanuikka. 2. Kirjeldab, kuidas mõjutavad inimese kasvamist ja arengut pärilikud ning keskkonnategurid.	Õpieesmärkide seadmine kooliaastaks. Soojendusharjutus: minu eredam suvemälestus. Paaris või rühmatöö: suvemälestuste jagamine. Mõistekaart: inimese areng, küpsemine, kasvamine. Arenguperioodide ülesaned. Diskussioon: Murdeea ja täiskasvanuea kohustused ja õigused. Uurimuslik ülesanne: intervjuu vanematega. Elukaare etapid, olulised sündmused. Juhtumianalüüs ilukirjanduse põhjal.	Bioloogia (inimese areng, pärilikkus). Ühiskonnaõpetus (sotsiaalsed institutsioonid, mis tegelevad ja vastutavad inimeste turvalise arengu eest, valimisõigus. Iseseisev toimetulek, vastutus).	Keskkond ja jätkusuutlik areng, tervis ja ohutus, elukestev õpe ja karjäär planeerimine	H.Saat, M. Kull, E, Kuusk, E, Kõiv, K, (2004). Sotsiaalsete toimetulekuoskuste õpetus. 7.-9. kl õpetajaraamat. Tallinn.Kirjastus Ilo.
4.-5.	Inimene oma elutee kujundajana. Enesekasvatuse alused ja võimalused. Vastutus seoses valikutega	1. Toob näiteid inimese võimaluste kohta ise oma eluteed kujundada ning mõistab enda vastutust oma elutee kujundajamisel. 2. Kirjeldab põhilisi enesekasvatuse võtteid: eneseveenmist, enesetreeningut, eneseergutust ja -karistust ning enesesisendust.	Rühmatöö: plakat, mõttekaart inimese elukäigu mõjutajatest. Rühmatöö esitlus. Individaaltöö: mõistete õppimine Individaaltöö: Enesekasvatuse võtted. Arutelu enesekasvatuse võtetest ja tähtsusest inimese arengus. Uurimuslik ülesanne: ettekanne, esitlus ühe silmapaistava isiku kohta enda lähikonnas v Eestis. Risitsõna koostamine: inimese elukaar.	Ajalugu (silmapaistvad isikud kodukohas, Eestis ja maailmas), Ühiskonnaõpetus (õiguste, kohustuste ja vastutuse osakaal, valikud, seadusandlus).	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus, elukestev õpe ja karjääriplaneerimine	http://koolielu.ee/ H.Saat, M. Kull, E, Kuusk, E, Kõiv, K, (2004). Sotsiaalsete toimetulekuoskuste õpetus. 7.-9. kl õpetajaraamat. Tallinn.Kirjastus Ilo.

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
II. Inimese mina (6 tundi)						
6.-8.	Minapilt ja enesehinnang. Eneseanalüüs: oma iseloomujoonte, huvide, võimete ja väärtuste määramine	<p>1. Selgitab, mis on minapilt ja enesehinnang.</p> <p>2. Kirjeldab positiivse endasse suhtumise kujundamise ja säilitamise võimalusi.</p> <p>3. Kasutab eneseanalüüsi oma teatud iseloomujooni, huve, võimeid ja väärtusi määramiseks.</p> <p>4. Väärtustab võimalusi oma iseloomu, huve, võimeid ja väärtusi positiivses suunas kujundada ning toob nende kohta näiteid.</p> <p>5. Kirjeldab inimeste erinevaid iseloomujooni, huve, võimeid ja väärtusi ning mõistab toetavate suhete rikastavat iseloomu.</p>	<p>Rühmatöö: meie klassi portree.</p> <p>Individaaltöö: a) koosta ennast iseloomustav kollaaž; b) minu profiil, interneti suhtlusvõrgustikes, mida see minu kohta ütleb?</p> <p>Aktiivtöö: mis on privaatsus, interneti head küljed ja ohud, eneseesitlus internetis.</p> <p>Individaaltöö: minu võimete, väärtuste, iseloomu ja huvide test.</p> <p>Kokkuvõttev arutus: milline inimene ma olen, minapilt, milles minapilt väljendub.</p> <p>Rollimäng: tööle kandideerimine, eneseesitlus, CV koostamine.</p> <p>Individaaltöö: milline on salliv, aus, õiglane, aateline inimene. Arutelu.</p> <p>Aktiivtöö: enda arendamine. Arutelu.</p> <p>Individaaltöö: minu enesearengu tegevusplaan.</p> <p>Individaaltöö: minu positiivsed omadused</p> <p>Paaristöö: minu kaaslase head omadused.</p> <p>Juhtumianalüüs: positiivne mõtlemine.</p> <p>Paaristöö: Ilukirjandusliku teksti analüüs. Arutelu.</p>	<p>Tehnoloogiaõpetus (oma töö ja selle tulemuste analüüsimine ning hindamine, sobivad rõivad, isikupärased esemed).</p> <p>Ühiskonnaõpetus (eesmärkide seadmine, enesearendamine, iseseisev toimetulek, turvalisus, seadusandlus).</p> <p>Eesti keel (CV, avalduse jt ametlike kirjade koostamine, eneseanalüüsi kirjutamine, eneseesitlus).</p>	Kodaniku-algatus ja ettevõtlikkus, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus, elukestev õpe ja karjääriplaneerimine	http://www.targaltinternetis.ee/

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
9.-10.	Konfliktide vältimine ja lahendamine	<p>1. Kirjeldab suhete säilitamise ning konfliktide vältimise võimalusi.</p> <p>2. Demonstreerib õpituatsioonis tõhusaid konfliktide lahendamise viise.</p>	<p>Rühmatöö, mõistekaart. Milline on turvaline elukeskkond, klass, kool jms. Rühmatöö ettekanded, kokkuvõte.</p> <p>Individaaltöö, tööleht: konflikt, eneseavamine.</p> <p>Paaristöö: erimeelsused suhetes, vabanduse palumine. Arutelu.</p> <p>Diskussioon: konfliktid suhetes, konflikt kui üks elu osa.</p> <p>Rühmatöö: Kiusamine koolis. Kuidas ennetada ja toime tulla?</p> <p>Rollimäng: Mina sõnum, läbirääkimised, enesekehtestamine.</p> <p>Diskussioon: Mida teha küberkiusamise korral?</p> <p>Individaaltöö: http://www.targaltinternetis.ee/noortele/kuberkiusamine/</p> <p>Juhtumianalüüs kirjandusteose põhjal.</p> <p>Juhtumianalüüs (videod, filmid, ilukirjanduslikud tekstid): konflikti ennetamine, lahendusviisid</p> <p>Rollimäng: käitumine konfliktis, selle positiivne lahendus.</p> <p>Rühmatöö, loovtöö esitlus ja ettekanne: Rahvaste, kultuuride erinevused ja kombed.</p>	<p>Ühiskonnaõpetus (ühiselu reeglid, seadused, kooli sisekord, sõpruskond, koolipere, erinevad rahvad, kultuurid ja nende kombed).</p> <p>Eesti keel ja kirjandus (rahvatarkused, noortekirjanduse näited).</p>	<p>Tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus, elukestev õpe ja karjääriplaneerimine</p>	<p>Portaal EI KIUSA http://www.htk.tlu.ee/eikiusa</p> <p>http://www.stressivastu.ee/index.php?id=6</p> <p>M.Alas. Õpiobjekt. Vägivalla vähendamine. http://www.tlu.ee/~malas/vagivald/index.html</p> <p>G.Watson.(2003) .Koolikäitumise käsiraamat. XXsajandi kool. El Paradisio. H-L.Hansen, K.Henriksen. Kiusupunn. Käsiraamat kiusamisest. TAI Lastekaitseliit http://www.lastekaitseliit.ee/</p> <p>R-D. Lewis. (2003). Kultuuridevahelised erinevused. TEA kirjastus.</p>
11.	Kordamine ja läbitud teemabloki jooksul omandatud teadmiste ja oskuste kontrollimine.	Rakendab omandatud teadmisi ja oskusi.	<p>Praktilised ülesanded.</p> <p>Enesehinnang: saavutatud õpitulemuste kohta</p>		Elukestev õpe (omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine praktilises tegevuses)	

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
III. Inimene ja rühm (7 tundi)						
12.-14.	Erinevad rühmad ja rollid. Rollide suhtelisus ja kokkuleppelisus. Reeglid ja normid rühmas. Inimsuhteid toetavad reeglid ja normid	<p>1. Iseloomustab erinevaid rühmi ning liigitab neid suuruse, liikmetevahelise läheduse ja ülesande järgi.</p> <p>2. Kirjeldab inimeste erinevaid rolle rühmades ning nende mõju inimese käitumisele.</p> <p>3. Mõistab normide ja reeglite vajalikkust ühiselu toimimisel ning korraldamisel.</p> <p>4. Võrdleb erinevate rühmade norme ja reegleid ning kirjeldab nende erinevusi.</p>	<p>Individaaltöö sedelitega: minu grupid kuhu kuulun, miks see grupp on mulle tähtis.</p> <p>Rühmatöö: sarnased grupid. Millised reeglid, normid on nendel gruppidel? Normide tähtsus. Kooli sisekorrareeglite tähtsus.</p> <p>Mõistekaart, arutelu: ühiselu reeglid ja nende vajalikkus. Mis juhtub kui ühel päeval kõik reeglid kaovad? Reeglite rikkumise tagajärjed.</p> <p>Reeglid sotsiaalvõrgustikes suhtlemisel. http://www.targaltinternetis.ee/noorte/uhlusportaalid/</p> <p>Individaaltöö: laste õigused ja kohustused. Koolikohustuse</p> <p>Rühmatöö: loovtöö (esitlus, plakat, voldik, mäng jms): käitumisreeglid, etikett erinevates olukordades, käitumisjuhised ajas ja erinevates kultuurides, rahvatarkused jms).</p> <p>Kampaania koolis viisakuse tähtsusest.</p>	<p>Eesti keel ja kirjandus (rahvapärимused, vanasõnad jms).</p> <p>Ühiskonnaõpetus (rahvusvähemused, sallivus, inimõigused, seadusandlus, lapse õigused ja lastekaitse, õiguste ja kohustuste ning vabaduse ja vastutuse seos).</p> <p>Käsitöö ja kodundus (etikett, meeskonna juhtimine).</p> <p>Võõrkeeled (erinevate rahvaste ja riikide tavad, kombed, seadused).</p>	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet.	<p>H.Saat, M. Kull, E. Kuusk, E. Kõiv, K. (2004). Sotsiaalsete toimetulekuoskuste õpetus. 7.-9. kl õpetajaraamat. Tallinn.Kirjastus Ilo.</p> <p>EV lastekaitse seadus https://www.riigiteataja.ee/akt/1027736</p> <p>Lapse õiguste konventsioon https://www.riigiteataja.ee/akt/24016</p> <p>Eesti lasteombudsman http://lasteombudsman.ee/</p> <p>Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus</p>

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
15.-18.	Rühma kuulumine, selle positiivsed ja negatiivsed küljed. Hoolivus rühmas. Rühma surve ja toimetulek sellega. Sõltumatus, selle olemus. Autoriteet	1. Kirjeldab rühma kuulumise positiivseid ja negatiivseid külgi. 2. Demonstreerib õpituatsioonis toimetulekut rühma survega. 3. Selgitab sõltumatuse ja autoriteedi olemust inimsuhetes. 4. Väärtustab inimsuhteid toetavaid reegleid ja norme.	Rühmatöö plakat: ideaalne klass. Ettekanne, arutelu. Paaristöö: gruppi kuulumise positiivsed ja negatiivsed küljed Rühmaprojekt: heategevuslik üritus kodukohas. Juhtumianalüüs kirjanduseteose või multifilmi, video põhjal: vastuseis grupi survele, grupi juhtimine, autoriteet, autoritaarne, demokraatlik ja minnalaskev juht. Diskussioon: võim ja vastutus, sõltumatus. Rollimäng: 1. kuidas öelda EI 2. Jalgpallimeeskonna juhtimine. Individaaltöö: valikvastustega testi koostamine läbitud teema kohta. Testide vahetamine ja vastamine Kohtumine tuntud ettevõtte, omavalitsuse vm juhiga. Küsimuste ettevalmistamine.	Ühiskonnaõpetus (seadus kui regulatsioon, riigi ja KOV juhtimisstruktuurid, kohustused, vastutus, võim, võimu kuritarvitamine, korruptsioon, meedia roll ühiskonna juhtimises ja läbipaistvuses, erinevused sotsiaalsete rühmade vahel, soolist võrdõiguslikkus). Ajalugu (traditsioonide muutumine ajas), kehaline kasvatus (aus mäng, ausus ja õiglus spordis ning elus).	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet, elukestev õpe ja karjääri-planeerimine	H.Saat, M. Kull, E. Kuusk, E. Kõiv, K. (2004). Sotsiaalsete toimetulekuoskuste õpetus. 7.-9. kl õpetajaraamat. Tallinn.Kirjastus Ilo.

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
IV. Turvalisus ja riskikäitumine (7 tundi)						
19.-21.	Tõhusad enesekohased ja sotsiaalsed oskused, et vältida riskikäitumist: emotsioonidega toimetulek, enesetunnetamine, kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine, suhtlusoskus	Demonstreerib õpituatsioonis, kuidas kasutada tõhusaid sotsiaalseid oskusi uimastitega seotud olukordades: emotsioonidega toimetulek, enesetunnetamine, kriitiline mõtlemine, probleemide lahendamine ja suhtlemisoskus.	<p>Soojendusharjutus tunnetest: mida tunneksid sedelil olevas olukorras. Tunnetega seotud sõnavara.</p> <p>Aktiivtöö, tunneteteater: tunnete väljendamine. Arva, millise tundega on tegu. Klassiarutelu. Negatiivsete tunnetega toimetulek, kellelt leida abi.</p> <p>Individaaltöö: kes on mulle õpetanud olulisi enesekohaseid ja sotsiaalseid oskusi (endast lugupidamist, rahulikuks jäämist, probleemide lahendamist jms).</p> <p>Individaaltöö: mis mind ärritab, mis vihastab. Tunne väljendamine, tunnete juhtimine.</p> <p>Juhtumianalüüs: kriitilise mõtlemise ja sotsiaalsete oskuste rakendamine kriisiolukorras. Ohutud valikud.</p> <p>Rühmatöö: komplimentide ütlemine.</p> <p>Individaaltöö: juhtumi analüüs(sallivus, tolerantsus ja suhted kaaslastega).</p> <p>Individaalülesanne: kriitiline mõtlemine probleemi lahendamisel ja otsuse langetamisel.</p> <p>Rühmatöö: juhtumianalüüs, otsuse langetamise dilemma.</p>	<p>Ühiskonnaõpetus (koostöö ja ühistegevus, kommunikatsioonivõimalused, riskide ja ohtude vältimine, abi otsimine).</p> <p>Eesti keel ja kirjandus (noortekirjandus).</p>	Tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus	<p>H.Saat, M. Kull, E. Kuusk, E. Kõiv, K, (2004). Sotsiaalsete toimetulekuoskuste õpetus. 7.-9. kl õpetajaraamat. Tallinn.Kirjastus Ilo.</p> <p>Õppefilm“Sul on ainult üks elu“</p> <p>Õppefilm „Olla mõnusad uimastiteta“</p> <p>Maie. Alas. (2000). Olla mõnusad uimastiteta. Uimastipreventsioon koolis: meetodiline materjal õpetajatele..Tallinn: Eesti Uimastipreventsiooni Sihtasutus. Maie. Alas. (2000).</p> <p>Uimastipreventsiooni koolitasandi tunnikonspektid. meetodiline materjal õpetajatele. Tallinn: Eesti Uimastipreventsiooni Sihtasutus.</p>

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
22.-25.	Hakkamasaamine kiusamise ja vägivallaga. Erinevad legaalsed ja illegaalsed uimastid. Uimastite tarvitamise lühi- ja pikaajaline mõju	<p>1. Demonstreerib õpituatsioonis tõhusaid käitumisviise kiusamise ja vägivalla korral koolis.</p> <p>2. Eristab legaalseid ning illegaalseid uimasteid.</p> <p>3. Kirjeldab uimastite tarvitamise lühi- ja pikaajalist mõju inimese füüsilisele tervisele.</p>	<p>Mõistekaart: mida teme uimastitest. Arutelu.</p> <p>Individaaltöö: tund arvutiklassis, mõistekaardi täiendamine (uimastite mõju tervisele). http://narko.ee/ http://tubakavaba.ee/index.php http://kodu.ut.ee/~pedaste/tubakas/ http://alkoinfo.ee/</p> <p>Rühmatöö juhtumianalüüs: Kuidas seista vastu rühmasurvele. Kuidas öelda EI? Paaristöö: mida ütleb seadus. Aktiivtöö, joonemäng- õige või vale: mida tean, kuidas otsustan. Aktiivtöö: kirjuta loole algus või lõpp. Lavastage rollimäng. Õppefilmi vaatamine ja arutelu. Klassiprojekt, loovtöö: suitsetamisvastase kampaania korraldamine koolis. Rühmatöö: kiusamise viisid ja põhjused, kuidas kiusamist ennetada, abi leidmine. Rühmatöö esitlused, arutelu. Foorumteatri meetod või juhtumianalüüs: kuidas seista vastu kiusamisele, enesekehtestamine, kaaslaste abistamine. Mida teha küberkiusamise korral? Uurimuslik ülesanne: suitsetamis v alkoholiteemalise küsitluse läbiviimine. Uurimistöö vormistamine, ettekanded. Individaaltöö: uimastitega seotud lühikirjand või kriitiline essee.</p>	<p>Loodusõpetus, bioloogia (kesknärvisüsteemi ehitus ja talitus).</p> <p>Ühiskonnaõpetus (kooli sisekord, seadusandlus).</p> <p>Kehaline kasvatus (ohutu liikumine ja liiklemine, kehalise aktiivsuse mõju tervisele)</p>	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus, tehnoloogia ja innovatsioon	<p>Tubakaseadus https://www.riigiteataja.ee/akt/903024</p> <p>Alkoholiseadus https://www.riigiteataja.ee/akt/832173</p> <p>Narkootiliste- ja psühhotroopsete ainete seadus https://www.riigiteataja.ee/akt/73726 http://www.politsei.ee/et/nouanded/noorele/koolivagivald/</p> <p>http://www.lahendus.net/est/kiusamine</p> <p>Portaal EI KIUSA http://www.htk.tlu.ee/eikiusa</p> <p>http://www.targaltinternetis.ee/noortele/kuberkiusamine/</p> <p>G.Watson.(2003). Koolikäitumise käsiraamat. XXsajandi kool. El Paradisio.</p> <p>H-L.Hansen, K.Henriksen.Kiusupunn. Käsiraamat kiusamisest. Õppefilmi “ Mõtteaine” arutelu. http://www.youtube.com/watch?v=4F7jwyTAXA0</p>

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
V. Inimese mina ja murdeea muutused (8 tundi)						
26.-28.	Varane ja hiline küpsemine – igaühel oma tempo. Muutunud välimus. Nooruki põhimured küpsemisperioodil. Suguküpsus	1. Kirjeldab põhimuresid küpsemisperioodil ning nendega toimetuleku võimalusi. 2. Selgitab, milles seisneb suguküpsus.	Mõistekaart: murdeea muutused ja ülesanded. Loeng, esitlus: murdeea kehalised muutused, isiklik hügieen, välimus. Põhimõistete selgitus. Paarisöö: juhtumianalüüs. Videofilmid, animatsioonid inimese suguelundite anatoomiast ja füsioloogiast. ESL videofilmid “Ah nii see käibki” Videofilmi arutelu Poiste tund: hügieen, tervis, diskussioon meheks olemisest. Tüdrukute tund: hügieen, tevis, diskussioon naiseks olemisest.	Bioloogia (inimese paljunemine ja areng, STLH, kontraseptsioon, raseduse kulg, katkestamine)	tervis ja ohutus	http://www.oppekava.ee/index.php/Seksuaalkasvatus_inimese%C3%B5petuses Seksuaalkasvatus II ja III kooliaste. Õpetajaraamat. Tallinn 2005. M. Kull, K. Part http://lft.ee/admin/uploads/files/Seksuaalkasvatus_II_ja_III_kooliaste_est.pdf Noorte nõustamiskeskused. Noortenõustamine http://www.amor.ee/17232

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
29.-31	Naiselikkus ja mehelikkus. Soorollid ja soostereotüübid. Lähedus suhetes. Sõprus. Armumine. Käimine.	1. Kirjeldab omadusi, mis teevad noormehe ja neiu meeldivateks suhtluskaaslasteks. 2. Selgitab soorolli olemust ning kirjeldab soostereotüüpset suhtumist. 3. Kirjeldab inimliku läheduse erinevaid avaldumisviise: vastastikust seotust ja meeldimist, sõprust ning armumist.	Rühmatöö plakat poiss, ideaalne tüdruk. Diskussioon: naiselikkus, mehelikkus, soorollid, soostereotüübid. Meedia mõju ideaalile. Individuaaltöö: ettekanne ühest iidolist. Arutelu, miks hinnatakse ja austatakse iidoleid. Filmi, kirjandusteose analüüs: mehe ja naise kujutamine soostereotüüpide leidmine. Individuaalne töö: kust leida adekvaatset infot, küsida abi ja nõu. Paaristöö: mis on sõprus, mis sõprust ohustab, kuidas sõprust hoida. Sõpruse retsept. Uurimistöö: küsitlus sõpruse ja armastuse kohta. Uurimistöö ettekanded. Juhtumianalüüs. Arutelu Rühmatöö: omadused, mis muudavad tüdruku/poisi meeldivaks Loovtöö: vali üks muusikapala, muusikavideo (ka luuletus, proosakatkend, kunstiteos, vanasõnad) armastusest. Esitlege pala, teos klassile. Arutelu muusika, kunsti mõjust inimese tunnete. Arutelu vanasõnade tarkusest. Diskussioon: mis on armumine, mis armastus? Paaristöö juhtumianalüüs: kohtamas käimine, kuidas anda tunnetest märku.	Eesti keel ja kirjandus (folkloor, lembekirjandus, noortekirjandus). Ühiskonnaõpetus (sooline võrdõiguslikkus, teadlik infotarbimine, kriitiline mõtlemine, meedia ja reklaam). Bioloogia (pärilikkus, inimese paljunemine ja areng)	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus, tervis ja ohutus, väärtused ja kõlblus, kultuuriline identiteet	Seksuaalkasvatus II ja III kooliaste. Õpetajaraamat. Tallinn 2005. M. Kull, K. Part http://lft.ee/admin/upload/files/Seksuaalkasvatus_II_ja_III_kooliaste_est.pdf Eesti Seksuaaltervise Liit. Armastuse Aabits http://www.amor.ee/17230 Seksuaaltervise Kliinik http://www.seksuaaltervisekliinik.ee/?go=seksuaalsus Õpilase seksuaaltervise. Tegevusjuhend kooli tervishoiutöötajale. http://www.amor.ee/vvfiles/5/5c76964199a3f9d564e6e4f9a8184e2d.pdf Raisa Cacciatore.Laste seksuaalsus.Varrak, 2008. Homoseksuaalsus. http://www.amor.ee/17476 http://tnk.tartu.ee/0soorollidest.html http://www.enu.ee/lisa/479_soostereotyybid.pdf http://www.enu.ee/enu.php?keel=1&id=339 http://www.sm.ee/tegevus/sooline-vordoislikkus.html Amori mäng http://www.amor.ee/

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
32.-33.	Lähedus ja seksuaalhuvi. Vastutus seksuaalsuhetes ja turvaline seksuaalkäitumine	1. Kirjeldab, milles seisneb inimese vastutus seksuaalsuhetes. 2. Selgitab turvalise seksuaalkäitumise põhimõtteid.	Mõistekaart: seksuaalsus, seksuaalsusega seotud sõnavara. Seksuaalsusega seotud tunded, vastutus, ohud ja riskid. Seksuaalsuse areng. Soojendusharjutus: mida tean STLHst, HIVist ja Aidsist? Loeng esitlus: STLH, HIV/Aids olemus ja ennetamine, kondoomi õige kasutamine. Juhtumianalüüs kirjandusteose, filmi põhjal: teemad a) kui suhe lõpeb, kuidas tulla toime pettumustega, b) ohud ja riskid seksuaalsuhetes, ohtude ennetamine. Rühmatöö: Internet ja suhete loomine. Ohud ja võimalused. Kust leida nõu ja abi. Arutelu. http://www.targaltinternetis.ee/noorte/suhtlusportaalid/ Individaaltöö: test STLH/ HIV leviku ja ennetamise, kontraseptsiooni kohta. ESL videofilm "Noorte seksijuht". Videofilmi arutelu Õppekäik noorte nõustamiskabinetti.	Bioloogia (pärilikkus, inimese paljunemine ja areng, suguelundite tervishoid, STLH, HIV, kontraseptsioon).	Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine, väärtused ja kõlblus	http://www.oppekava.ee/index.php/Seksuaalkasvatus_inimese%3B5petuses Seksuaalkasvatus II ja III kooliaste. Õpetajaraamat. Tallinn 2005. M. Kull, K. Part http://ft.ee/admin/upload/files/Seksuaalkasvatus_II_ja_III_kooliaste_est.pdf Noorte nõustamiskeskused. Noortenõustamine http://www.amor.ee/17232 http://www.hiv.ee/ Naiste tervis http://www.meelespea.net/ Noormeeste terviselehekülg http://noorte.kliinik.ee/

Tund	Teemad	Õpitulemused	Õppemeetodid/hindamine/ praktilised tööd ja IKT kasutamine	Õppeainete lõiming	Lõiming läbivate teemadega	Õppevahendid/ õppekeskkonnad
VI. Õnn (2 tundi)						
34.	Õnn. Toimetulek iseenda ja oma eluga õnne eeldusena	Mõistab, et toimetulek iseenda ja oma eluga tagab õnne ning rahulolu.	<p>Individaalharjutus: millised väikesed asjad teevad sind õnnelikuks.</p> <p>Mõistekaart: mis on õnn? Mis teeb inimesi õnnelikuks? Kust õnne leida, kus on õnne kodu?</p> <p>Diskussioon: kuidas mõista, et igaüks on oma õnne sepp? Miks inimesed on vahel õnnetud?</p> <p>Uurimuslik ülesanne: küsitlus, mis teeb inimesi õnnelikuks?</p> <p>Individaal ülesanne: kirjuta fantaasialugu pealkirjaga "Õnneplaneet".</p> <p>Juhtumianalüüs kirjandusallikate, (video) katkendite põhjal: inimese enda valikud, otsused ja eneseareng oma elu ja õnne kujundamises.</p> <p>Aktiivtöö: sina ise oma elu ja õnne kujundajana. Rühmaarutelu.</p> <p>Rühmatöö: kuidas saan aidata enda kaaslastel end õnnelikumalt tunda?</p> <p>Individaaltöö: lühikirjand v essee teemal „Mis on õnn?“.</p> <p>Õpimäng kui kontrolltöö.</p> <p>Rühmatöö: õnnelik ja turvaline suvi.</p> <p>Mäng, aktiivtöö: „Meie klassi kallistus“ „Kingin sulle südame heade sõnadega ja komplimentidega“</p>	<p>Eesti keel ja kirjandus (noortekirjandus).</p> <p>Bioloogia (tervis).</p> <p>Kunstiõpetus, muusikaõpetus (kunst ja muusika, kui tunnete ja õnne väljendamise vahendid).</p> <p>Kehaline kasvatus (liikumine ja sport kui tervis, stressi leevendajad, õnnetunde ja rahulolu suurendajad).</p>	Elukestev õpe ja karjääriplaneerimine, väärtused ja kõlblus	H.Saat, M. Kull, E, Kuusk, E, Kõiv, K, (2004). Sotsiaalsete toimetulekuoskuste õpetus. 7.-9. kl õpetajaraamat. Tallinn.Kirjastus Ilo.
35.	Kordamine ja läbitud teemablokide jooksul omandatud teadmiste ja oskuste kontrollimine.	Rakendab omandatud teadmisi ja oskusi.	<p>Praktilised ülesanded.</p> <p>Enesehinnang: saavutatud õpitulemuste kohta</p>		Elukestev õpe (omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine praktilises tegevuses)	

Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest. Hindamine inimeseõpetuses tähendab konkreetsete õpitulemuste saavutatuse ja õppija arengu toetamist, kusjuures põhirõhk on õpilase arengu toetamisel. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust taotletavatele õpitulemustele. Kirjalikke ülesandeid hinnates arvestatakse eelkõige töö sisu, kuid parandatakse ka õigekirjavead, mida hindamisel ei arvestata. Õpitulemuste hindamisel kasutatakse sõnalisi hinnanguid ja numbrilisi hindeid. Õpilane peab teadma, mida ja millal hinnatakse ning milliseid hindamisvahendeid kasutatakse ja millised on hindamise kriteeriumid.

Hindamise põhiülesanne on toetada õpilase arengut, et kujuneks positiivne minapilt ja adekvaatne enesehinnang, kusjuures oluline on õpilase enda roll hindamisel, pakkudes võimalusi enesehindamiseks.

Inimeseõpetuses hinnatakse õpilaste teadmisi ja oskusi, kuid ei hinnata hoiakuid ega väärtusi. Hoiakute ja väärtuste kohta antakse õpilasele tagasisidet.

Aineteadmiste ja -oskuste ning hoiakute hindamine võib kanda nii kujundava kui ka kokkuvõtva hindamise ülesandeid, kusjuures põhirõhk on kujundaval hindamisel. Õpitulemuste hindamise vormid on mitmekesised, sisaldades suulisi, kirjalikke ja praktilisi ülesandeid.

Suuliste ja kirjalike ülesannete puhul õpilane:

- 1) selgitab ning kirjeldab mõistete sisu ja omavahelisi seoseid;
- 2) selgitab oma arvamusi, hinnanguid, seisukohti ja suhtumisi, seostades neid omandatud teadmistega;
- 3) eristab, rühmitab, võrdleb ja analüüsib olukordi, seisundeid, tegevusi ning tunnuseid lähtuvalt õpitulemustest;
- 4) demonstreerib faktide, mõistete ning seaduspärasuste tundmist lähtuvalt õpiülesannete sisust.

Praktiliste ülesannete puhul õpilane:

- 1) rakendab teoreetilisi teadmisi praktiliselt õpituatsioonis;
- 2) demonstreerib õpitulemustes määratud oskusi õpituatsioonis;
- 3) kirjeldab õpitulemustes määratud teadmiste ja oskuste rakendamist igapäevaelus.